

NATŁUC (78) *vb pf*

a jasne (w tym 1 r. błędne znakowanie).

inf natłuc (3). ◇ *praet 1 pl m pers* natłukliśmy (1). ◇ *imp 2 sg* natłucz (55). ◇ *impers praet* natłucz(o)no (2). ◇ *part praet act* natłukszy (16), natłukłszy (1) *FalZioł*.

Sł stp, Cn brak, Linde XVII w.

1. *Utluc, rozkruszyć, rozdrobnić, rozmiądzzyć (może: wiele)* [o sporządzaniu lekarstw [czego (pl a. sg rzeczownika bezpostaciowego)]] (74) : Sarcocolla/ Mirri/ kminu każdego pod iedną miarą/ natłukłszy [tym prochem obrzezany pępek zasypywać] *FalZioł* V 34v; nátłucz leśnych iábłek y grufzek/ á on fok/ kto pije/ żywot mu fyę twierdzi á biegunká mu vftánie. *SienLek* 101v; Kiedy poczuiesz iż cie Dná pokufza/ hnet nátłucz czołnku á ná bolące miestce przywiń *SienLek* 122v; łokiem z celidonijey wšelkie rány ładzelné mázác/ álbo prochem posypowác s korzenia tegoż žiela nátłukłszy. *SienLek* 128; nátłukłszy ślimaków z mirrą y kádzidłem zá rowno/ by théz trzebá z żył przeciętych/ krew ftánąc niechciálá/ tedy od tego muśi ftánąc. *SienLek* 145; z wodą Sáłaty nátłucz/ á ięczmiennéy máki przymieszay/ przykładayze to ná wšelakie wywinienié álbo ftłuczenié *SienLek* 150; Nátłucz [!] iádr orzechów łádkowych z sołą á z łoiem vgniłym/ á ná ránę przykładay. *SienLek* 151v; nátłucz téz siárki y grynšpanu/ á zmiészay wešpól/ tymże záfypuy [rany] *SienLek* 182v, 40v, 47, 51v, 54v, 56 (73).

2. *Pobić, uderzyć [komu; w tymi czym (2)] (3)* :

Zwroty: [»bokow natłuc«: onemu rękę vcięto/ tego vfięczono [...] á inšzemu hokow nátłuczono *GilPos* 130.]

»w łeb, łba natłuc« (2:1): Non possum pati quin tibi caput demulceam, Nie zdzierzę fie ábych ci nie miał w łep natłuc. *Mącz* 284a, 225a, 367a.

3. *Uderzając zabić wiele (z subiektywnym podkreśleniem wielości) [czego (pl) czym] (1)* : natłuklifmy ich [gołębi] kiymi y nábráli do okrętu *BielKron* 451v.

Synonimy: 1. nadrobić, pokruszyć, skruszyć; 3. nabić.

Formacje współrdzenne cf TŁUC.

Cf NATŁUCZENIE, NATŁUCZONY